

РЕШЕНИЕ

№ 19514

гр. София, 06.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав, в
публично заседание на 07.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Стела Спасова, като разгледа дело номер **8113** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.88, ал.3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) във вр. с чл.145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на „МБРД“ ООД против становище по екологична оценка № СО-02-01/2024г. от 17.06.2024г. на Регионалната инспекция по околната среда и водите - С. (РИОСВ).
Ответникът и заинтересованата страна (ЗС) „Аратиден“ ЕООД чрез процесуалните си представители оспорват жалбата като неоснователна. Жалбата е постъпила в съда с писмо изх. № 22643-7082/13.08.2024г. на РИОСВ, в което е посочена и жалба от сдружение «Алтернативни комплекси иновативни дейности». В следващо писмо изх. № 7707/03.09.2024г. на РИОСВ (л.469 от делото) е заявено изрично, че такава жалба не е подавана. Делото е разгледано с участие на прокурор, който изразява становище за неоснователност на жалбата на „МБРД“ ООД.
След като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, съдът в настоящия състав намира следното от фактическа и правна страна.
Жалбата е допустима, като подадена против подлежащ на оспорване акт в законоустановения за това срок от лице с правен интерес от оспорването. Съгласно чл.88, ал.3 ЗООС, заинтересуваните лица може да обжалват становището по екологична оценка или решението, с което е преценено да се извършва или да не се извършва екологична оценка, по реда на АПК в 14-дневен срок от съобщаването му. Посочва се в мотивите на решение № 2886/12.03.2024 г. по адм. д. № 3766/2023 г. на Върховния административен съд (ВАС), VI отделение, че: „Съгласно чл. 2, § 4 от Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (за България в сила от 16.03.2004 г.) "общественост" значи едно или повече физически или юридически лица и в съответствие с

националното законодателство техни сдружения, а съгласно чл. 2, § 5 - "засегната общественост" значи общественост, която е засегната или може да бъде засегната от вземането на решения за околната среда или има интерес в този процес. За целите на това определение се счита, че неправителствените организации, работещи за опазване на околната среда и отговарящи на всички изисквания на националното право, имат интерес. Следователно за нуждите на Конвенцията договарящите се страни са създали една презумпция по отношение на правния интерес на неправителствените организации, които работят за опазване на околната среда. С нормите на § 1, т. 24 и 25 от ДР на ЗООС се въвеждат изрично във вътрешното законодателство понятията "общественост" и "засегната общественост", с оглед на дефинициите на чл. 2, § 4 и 5 от Конвенцията, в т. ч. презумпцията за правния интерес на екологичните неправителствени организации, създадени в съответствие със закона. Вътрешната разпоредба уточнява, че това качество е относимо при процедурите за одобряване на планове, програми, инвестиционни предложения и при вземането на решения за издаването или актуализацията на разрешителни по реда на този закон или на условията в разрешителното. [...] Понятието "заинтересувани лица" в хипотезата на чл. 88, ал. 3 от ЗООС следва да бъде преценено във връзка с ал. 2, която определя кръга на субектите, на които задължително се осигурява достъп до становището или решението по ал. 1 по ред, определен с наредбата по чл. 90, ал. 1. Този кръг включва "обществеността, засегнатите и заинтересуваните страни", както и всяка държава, за която има вероятност да бъде засегната от прилагането на плана или програмата. Всички изброени субекти следва да се считат за "заинтересувани лица" с право на жалба по реда на чл. 88, ал. 3 от ЗООС“. Жалбоподателят в случая се явява такова заинтересувано лице. Видно от решение № 9102/23.07.2024г. по адм. д. № 7325/2023 г. на ВАС, VI отделение (л.482-488), дружеството е оспорило предходно Становище по екологична оценка № СО-01-01/2022 г. от 05.08.2022 г. на директора на РИОСВ (л.16-22), с което е съгласуван „Проект за частично изменение на Общия устройствен план на [община] и Подобен устройствен план – план за застрояване (ПУП-ПЗ) с цел изграждане на фотоволтаичен парк, попадащ в ПИ от кадастрални райони 1,2,3,4,5,6,20,21,22,23 и 24 от КК и КР на [населено място], [община], област К.“. С процесното становище е съгласуван проект за следващо изменение на същите общ устройствен план (ОУП) и ПУП-ПЗ, в обхвата на поземлени имоти в землищата на [населено място] и [населено място], общ. К.. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Възложител на проекта е ЗС «Аратиден» ЕООД. В обстоятелствената част на оспорения акт е описана характеристиката на плана, както следва. За ОУП на [община] е проведена процедура по екологична оценка /ЕО/ и е постановено Становище № ЕО-1-2/2016 г. на директора на РИОСВ - П., с което се съгласува ОУП. Предвиденото частично изменение на последния и проект за ПУП-ПЗ имат за цел преотреждане на имоти от земеделска територия в производствена и изграждане на фотоволтаичен парк с обхват поземлени имоти (ПИ) с идентификатори 38432.1.12, 38432.2.3, 38432.2.30, 38432.2.118, 38432.4.6, 38432.5.6, 38432.5.25, 38432.5.48, 38432.5.64, 38432.5.114, 38432.5.115, 38432.5.116, 38432.5.117, 38432.5.122, 38432.6.16, 38432.7.1, 38432.7.11, 38432.7.13, 38432.7.14, 38432.7.441, 38432.7.455, 38432.7.456, 38432.8.22, 38432.8.143, 38432.8.146, 38432.8.171, 38432.8.172, 38432.8.173, 38432.8.174, 38432.21.45, 38432.21.107, 38432.23.238, 38432.23.290, 38432.24.63, 38432.24.152, 38432.24.154, 38432.24.163, 38432.24.168, 38432.24.194, 38432.24.227, 38432.24.245, 38432.24.402, 38432.7.457, 38432.7.458 и ПИ с идентификатори 20208.11.31, 20208.11.34, 20208.11.38, 20208.11.44, 20208.11.56, 20208.11.554, 20208.45.140 по кадастралната карта и регистри на [населено място] с обща площ на имотите 228,622 кв. м., представляващи 0.023% от общата територия на [община]. Изработване на изменението е разрешено с Решение № 640/29.12.2021 г. и Решение №

1081/27.04.2023 г. на Общински съвет - К.. Изработването на проектите е разрешено от Общински съвет - К. с Решение 540/29.04.2021 г. Настоящата процедура се отнася изцяло и само за трети и четвърти етапи от общата инвестиционна инициатива на възложителя, които се процедират заедно. Горепосоченото Решение № 640/29.12.2021 г. на Общински съвет - К. предвижда площ 119 804 кв. м. и капацитет до 16 MW инсталирана мощност. За процедиране на четвърти етап, с площ: 108 818 кв. м. и предвиден капацитет до 14 MW инсталирана мощност е издадено Решение № 1081/27.04.2023 г. на Общински съвет - К.. Трети етап е планиран за изпълнение в обхвата на ПИ с идентификатори 20208.11.554, 20208.45.140 на землището на [населено място] и ПИ с идентификатори 38432.7.457, 38432.7.458 на землището на [населено място], [община], с цел промяна на предназначението на земята от земеделски за неземеделски нужди - „за фотоволтаичен парк“. Обхватът на планове за четвърти етап включва ПИ от землището на [населено място] и [населено място], общ. К. с идентификатори: 20208.11.31, 20208.11.34, 20208.11.38, 20208.11.44, 20208.11.56, 38432.1.12, 38432.2.3, 38432.2.30, 38432.2.118, 38432.4.6, 38432.5.6, 38432.5.25, 38432.5.48, 38432.5.64, 38432.5.114, 38432.5.115, 38432.5.116, 38432.5.117, 38432.5.122, 38432.6.16, 38432.7.1, 38432.7.11, 38432.7.13, 38432.7.14, 38432.7.441, 38432.7.455, 38432.7.456, 38432.8.22, 38432.8.143, 38432.8.146, 38432.8.171, 38432.8.172, 38432.8.173, 38432.8.174, 38432.21.45, 38432.21.107, 38432.23.238, 38432.23.290, 38432.24.63, 38432.24.152, 38432.24.154, 38432.24.163, 38432.24.168, 38432.24.194, 38432.24.227, 38432.24.245, 38432.24.402. Имотите са дисперсно разположени в девет подобхвата, подробно описани в обстоятелствената част на оспорения акт. Те представляват необработваема земеделска земя, категоризирана като „изоставена орна земя“. С течение на времето е установено, че не отговарят на необходимите условия за създаване на масиви от трайни насаждения, не са подходящи за земеделска обработка и отглеждане на земеделски култури. Предвижданията за характеристиката на поземлените ресурси и тяхното преразпределение в следствие от реализирането на процесното изменение на ОУП и ПУП-ПЗ показват, че процедираното изменение напълно влиза в рамките на предвижданията на действащия ОУП относно площта на предвидените за изменение земеделски земи. Фотоволтаичният парк ще бъде с проектна мощност 30 MW и ще бъде изграден от следните елементи: фотоволтаични модули, кабели, инвенторни блокове, трансформаторни станции, като на отделни тераси в имотите, собственост на инвеститора, ще се изгради инженерно-техническа инфраструктура и ще се монтират фотоволтаичните панели, като изграждането на фотоволтаичните конструкции не предвижда използването на бетон или други подобни материали за трайно прикрепяне на конструкциите към земята, а проста процедура по набиване на метални пилони (конструкции) с малък диаметър в земята. За изграждането на фотоволтаичния парк се предвижда използването на панели за производство на електрическа енергия с цел включване към електропреносната мрежа на страната. Технологиата на фотоволтаичното преобразуване на слънчевата светлина в електрическа енергия се базира на фотоволтаичната клетка. Това е полупроводников елемент с два електрода, който при облъчване със светлина генерира електрическо напрежение между тях и протичане на електрически ток. Със свързване по определен начин на голям брой фотоволтаични клетки се формира фотоволтаичен генератор, чиято мощност е пропорционална на сумарната площ на клетките и интензитета на слънчевата светлина. По тази причина фотоволтаичната технология за производство на електрическа енергия не използва топлинна и механична енергия и няма изисквания за ресурсно и експлоатационно обслужване. Фотоволтаичните съоръжения, като цяло, нямат въздействие върху околната среда, тъй като не създават шум или химически замърсявания по време на работа. За разлика от другите индустриални производства, при фотоволтаичните съоръжения почвеният слой се запазва и след демонтирането на съоръжението,

т. е. теренът остава ненарушен. Металната конструкция, върху която лягат панелите, се носи от опорни стълбове, които са набити на дълбочина до 2 м, без да се използва бетониране. По този начин теренът се предпазва от ерозия през целия срок на експлоатация на централата.

Посочва се в обстоятелствената част на оспорения акт и, че застроената площ на металните конструкции, по която ще се монтират фотоволтаичните панели, както и на подстанцията съответстват на максимално допустимата застроена площ. Фотоволтаичните модули са от най-ново поколение и са със здрава, устойчива на корозия алуминиева рамка. Предвижда се слънчевите секции да бъдат разположени в редици, монтирани на метални колони, с разстояние между тях, така че да не се засенчват взаимно. Носещите метални колони се набиват чрез завиване със специализирана техника, без изкопни дейности. Винтовите опори имат предимство при монтаж, тъй като могат да бъдат точно позиционирани и нивелирани с лека машина, която може да работи на наклонен терен. Преобразуването на генерираната постояннотокова енергия от фотоволтаичните модули в променливотокова ще се осъществява чрез стрингов инвертор. Трансферираната електрическа енергия ОС/АС от всяка инверторна станция ще се отдава към повишаващ трансформатор 9,000 kVA/33 kV. Отдаването на произведената от фотоволтаичната централа електрическа енергия в електрическата мрежа ще става посредством свързване на инверторите с табло ниско напрежение на новите трафопостове посредством кабели САВТ, положени в изкоп за силов кабел, А1-проводник, PVC-изолация, PVC-обвивка, за пренос и разпределение на електрическа енергия при изграждане на разпределителните електрически мрежи и инсталации с номинално напрежение UO/U 0,6/1 kV и честота 50 Hz. Същият е предназначен за неподвижно полагане на открито или в помещения, канали, тунели, шахти и изкопи. Като част от предходните етапи на проекта вече е изградена и са завършили 72- часовите проби за пускането в експлоатация на нова повишаваща подстанция 33kV/1 10kV, в която работят два собствени силови трансформатора по 50 kVa. Електрическата енергия от фотоволтаичната инсталация ще се отдава в електрическата мрежа. За целта в обекта, като част от предходните етапи е изградена нова подстанция, за която има влязло в сила разрешение за строеж, актове обр. 17 за успешно проведени 72-часови проби, РУ и нови трансформаторни постове. Преобразуването на слънчевата енергия в електрическа се осъществява във фотоволтаични клетки, свързани помежду си в един фотоволтаичен модул. Фотоволтаичните модули са с мощност 620/625 Wp и имат коефициент на полезно действие 21.1% при следните характеристики: STC: Irradiance 1000 W/m², cell temperature 25°C>t AM=1,5. При експлоатацията на фотоволтаичната централа не се предвижда водоснабдяване, изграждане на водоснабдителни и канализационни мрежи и съоръжения. Строителството и експлоатацията на фотоволтаичната централа не е свързано с формиране на отпадъчни води и отпадъци.

Отбелязано е в обстоятелствената част на оспорения акт и, че имотите, предмет на проекта, не попадат в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), както и в границите на защитени зони по смисъла на Закона за биологично разнообразие (ЗБР). Най-близко разположени защитени зони от мрежа Натура 2000, определени за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, са: BG0001012 „Земен“- на най-близко отстояние около 150 м; BG0000298 „К. планина“ - на най-близко отстояние около 2 км. Най-близко разположени защитени зони от мрежа Натура 2000, определени за опазване на дивите птици, на отстояния от около 10 км са: BG0002100 «Долна К.» и BG0002079 „О.“.

При така установените обстоятелства административният орган постановил процесното становище, при следните мотиви. Проектите за изменение на ОУП и за ПУП-ПЗ са разрешени с горепосочените решения на Общински съвет - К.. Предвижданията им са съобразени и не противоречат на европейските и националните стратегически планови документи, поставящи

цели за опазване на околната среда. Въз основа на резултатите от изготвената прогнозна оценка на евентуалните значителни отрицателни въздействия върху околната среда при прилагането им с цел изграждане на фотоволтаичен парк с обхват ПИ в землището на [населено място] и [населено място], са определени основните екологични проблеми и аспектите на околната среда, за които са необходими приоритетни действия. От авторите на доклада за екологична оценка са препоръчани адекватни мерки за намаляване, предотвратяване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на плана върху околната среда и човешкото здраве. Въз основа на направените в доклада по екологична оценка прогноза и оценка на възможните значителни въздействия върху околната среда, заключението на независимите експерти, изготвили оценката е, че реализацията на проекта ще окаже незначително въздействие върху компонентите и факторите на околната среда и качеството на живот, като ще осигури условия за устойчив характер на развитието на територията. В доклада е направена характеристика на настоящото състояние по отношение управлението на битовите отпадъци. Посочени са съществуващите до момента практики за събиране и третиране на образуваните в общината отпадъци. Посочени са организирани и извършвани дейности съгласно изискванията, както и недостатъците и бъдещите очаквания. Достъпът до имотите ще се осъществява чрез съществуващи пътища. Имотите, предмет на проекта не попадат в границите на защитени територии по смисъла на ЗЗТ и в границите на защитени зони по смисъла на ЗБР. Най-близко разположени защитени зони от мрежа Натура 2000 са описаните по-горе.

Издателят на оспорения акт при постановяването му обсъдил постъпилите положителни становища, както и представеното от жалбоподателя и трети лица при осигурения обществен достъп, като намерил направените възражения за неоснователни. Отбелязано е в мотивите, че данните по компонент “Биологично разнообразие и защитени територии и зони” в доклада по ЕО са обективно представени. Разработена е подробна флористична и фаунистична характеристика на района, защитени територии и зони, както и са предложени мерки, които са предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последствия от осъществяването на плана върху околната среда. В доклада се предвижда, че единствено дейностите, определени да бъдат извършени за периода на строителството, ще окажат въздействие върху растителния и животинския свят, но те няма да засегнат защитени и консервационно значими видове по ЗБР. Направената флористична характеристика на района включва земеделски земи, малки по площ, заети от храсталаци, поради което не се очаква прилагането на плановете да създаде значимо негативно въздействие върху биологичното разнообразие на района. Направената фаунистична характеристика на района показва, че по време на строителството, очакваните въздействия върху фауната на територията са преки и косвени, предизвикани от промяната в хабитата и ландшафта, шум, техногенно присъствие. Тъй като нарушената територия не представлява консервационно значимо място, няма да бъдат засегнати и защитени и консервационно значими видове по ЗБР. С реализирането на проекта няма да бъдат засегнати защитени зони от мрежата „Натура 2000“ по смисъла на ЗБР и защитени територии по смисъла на ЗЗТ. Предложените дейности по отношение на опазване на околната среда са анализирани и сравнени със състоянието на околната среда на територията на бъдещата икономическа зона при „нулева алтернатива“. Прилагането на нулева алтернатива ще запази имотите като земеделски земи. Реализирането на проекта, при изпълнение на мерките за ограничаване на предполагаемите негативни въздействия върху околната среда, няма да доведе до влошаване на характеристиките на околната среда. Няма вероятност при осъществяването на проекта, вследствие на шум и антропогенно натоварване, да се предизвика значително безпокойство на представителите на животинските видове, в т. ч. птици, тъй като по време на

строителството предвидените дейности са с ограничен времеви обхват и продължителност, а при експлоатацията не се предвижда непрекъснато човешко присъствие (планираният за изграждане фотоволтаичен парк е напълно автоматизиран). При реализацията на ПУП - ПЗ няма вероятност от генериране на шум, вредни емисии в атмосферния въздух, водите и почвите във вид и количества, които да доведат до трайни изменения в характеристиките им, като ключови абиотични фактори за най-близко разположените защитени зони. Не се очаква реализацията на предвидените с ПУП-ПЗ дейности да доведе до кумулативно въздействие със значителен отрицателен ефект върху видове и природни местообитания, предмет на опазване в най-близко разположените защитени зони, в съчетание с одобрени до момента и в процес на одобряване инвестиционни предложения, планове, програми и/ или проекти със сходен характер. Със свое Решение № I-2/13.06.2024 г., Е. екологичен съвет при РИОСВ е предложил да бъде съгласувано „Частично изменение на общия устройствен план на [община] (ЧИОУПОК) и подробни устройствени планове - планове за застрояване (ПУП-ПЗ) в обхвата на поземлени имоти в землищата на [населено място] и [населено място] общ. К.”.

Със становището са поставени при следните мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от проекта, съответно в окончателния му вариант и при прилагането му. Да се прилагат мерките и изискванията за наблюдение и контрол в Становището по екологична оценка № ЕО-1-2/2016 г. на директора на РИОСВ - П. за ОУП на [община]. Проектът за фотоволтаична електроцентрала да се изпълни така, че да се спазят устройствените показатели, заложи в ПУП-ПЗ и да остане свободна от панели поне 20% от площта на имота, с оглед осигуряване възможности за развитие на популации на целевите видове. При устройственото планиране на територията да се включат мерки по наблюдение и контрол за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда, относно разположението на нови предприятия и/ или съоръжения, класифицирани като предприятие/ съоръжение с висок/ нисък рисков потенциал по реда на ЗООС, в случай на изграждане на такива предприятия. При процеса на инсталиране на слънчевите панели да не се допуска изземване на повърхностния почвен слой, унищожаване на местната растителност, както и замърсяване с отпадъци. Разполагането на модулите е необходимо да бъде проектирано така, че максимално да съхранява естествената растителност и да дава възможност за свободни миграции на животинските видове. Да се ограничат подготвителни дейности с тежки строителни машини (подравняване и разчистване на дървесно-храстова растителност). Да се използват едни и същи пътеки за машините, така че да не се утъпква цялата тревна покривка и храстова растителност. Да не се допуска окрупнено и масивно ограждане на фотоволтаичния парк, с цел осигуряване придвижването на животните и използването на територията като биокоридор. Височината на монтиране на панелите да не е по-малка от 1,5 м. Процесът на монтаж и строителни дейности, да се осъществи извън месеците април - юни, в които е сезона на размножаване на целевите видове птици, земноводни и влечуги, бозайници и безгръбначни, с цел избягване на минималната възможност за безпокойството им. Провеждане на едногодишен орнитологичен мониторинг върху реалната смъртност от сблъсък с фотоволтаичните панели на гнездящите, мигриращи и зимуващи в територията видове птици, с цел оценка на риска от сблъсък с отразяващите елементи на панелите, поради т. нар. „ефект на огледалото“, както и събиране на научнообосновани данни за влиянието на фотоволтаичните системи върху популациите на птиците. Провеждане на ежегоден мониторинг за първите три години и на последващ двугодишен такъв през следващите четири години, с цел оценка навлизането на рудерални/ плевелни видове, оценка на настъпилите промени във видовия растителен състав и предприемане на мерки при нужда за опазване на автохтонната флора и

растителност. Възложителят да изготвя годишен доклад по наблюдение и контрол при прилагането на ПУП-ПЗ в обхвата на поземлените имоти в землищата на [населено място] и [населено място] общ. К., за изграждането на фотоволтаична централа с инсталирана мощност 30 KW, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия при прилагането на плана, който предоставя в РИОСВ не по-късно от 30 октомври на всяка следваща година. Свързващата електропроводна линия да бъде от подземен тип. При извършване на строително-монтажните работни дейности на обекта, с цел недопускане на неорганизиран прахови емисии стриктно да се спазват изискванията на чл. 70 от Наредба № 1/27.06.2005г. за норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

Наблюдението и контролът на въздействие върху околната среда при прилагането на плана да се извършват въз основа на подробно описани в становището мерки и индикатори. При констатиране неблагоприятни последствия върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Отбелязано е в процесното становище и, че то не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба. Становището е постановено на основание чл. 84, ал. 1 и 2 ЗООС и чл. 26, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове програми, § 35 от Преходните и Заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на ЗООС (обн. ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.), § 6 от Преходните и заключителните разпоредби към Постановление № 75 от 8 април 2019 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, във връзка с чл. 31, ал. 4 от ЗБР и чл. 36, ал. 10, 11 и 12 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

При постановяването му административният орган е изяснил в пълнота релевантните обстоятелства и в производството пред съда не беше установено съществуването на други такива, годни да обосноват различни изводи. Изслушани са показанията на свидетелката А. Б. Ш., които съдът в настоящия състав възприема като обективни и безпротиворечиви, но от тях не се установяват факти от значение за спора. Свидетелката посочва, че познава територията на 2-ри етап на фотоволтаичния парк, който „Аратиден“ ЕООД изгражда в близост до К., живее наблизо. Тя е председател на неправителствена организация, която се занимава с природозащитна дейност и е пряко заинтересована от това, което се случва там. Била на общественото обсъждане миналата година, в началото на март месец. Имало широка обществена заинтересованост от това, което се случва, защото териториите са много големи и продължават да се разширяват. Хората са много негативно настроени спрямо това, което се случва там, но за съжаление, нещата продължават да се развиват и да растат. Първо започнало едно незаконно строителство, защото имало протест при общественото обсъждане пред сградата на общината, където господин кметът А. лично обявил, че разрешително за строежа на фотоволтаиците няма все още издадено. Била подадена и жалба до ДНСК заради това незаконно строителство, но те така и не дошли на проверката, на която се събрали хора и отишли на място да видят, какво ще се случи на тази проверка. Тогава ДНСК отложили проверката и никой не дошъл. Няколко дни след това било издадено разрешително за строеж на тази, втората част от проекта. През март свидетелката се качила на площадката на 2-ри етап и видяла строителство. Била построена една много голяма част от това, което било предвидено по проект. Една част била построена, другата част в момента се строяла. Имало

момчета, които не ги допуснали да навлязат по-навътре. Имало малко стълкновение. Строителните дейности не са спирани и до момента. И в момента там се доставят нови панели, които ще бъдат монтирани. Просто не е спряло строителството. Свидетелката знае къде се намират имотите от етап 2. Строежът е вече приключил и функциониращ. През цялата тази територия, която фирмата е заградила неправомерно, през средата на места има частни имоти, които все още не са собственост на фирмата. До тези имоти има общински пътища, пред които фирмата не би трябвало да поставя бариера, защото хората нямат достъп до тези имоти. Няма как да стигнат и да си ги обработват. Фирмата е заградила всичко, хората нямат достъп до имота и фирмата ги присвоила. Свидетелката видяла, че фирмата е заградила общински път и пречи на другите собственици да си стигнат до имота. Всичко това се отнася само за етап 2.

Предвид така заявеното, показанията са изцяло извън предмета на спора, който се състои в преценка законосъобразността на становището на РИОСВ относно следващите етапи – 3 и 4, на същия проект. Извън този предмет са и възможните неправомерни действия на дружеството. Относно изразеното несъгласие на обществеността с проекта следва да се отбележи, че то е отразено в протоколите от обществените обсъждания (л.34-40 и л.109-118) съответно на 01.03.2024г. и на 13.10.2023г. Видно е от тези протоколи и, че при обсъждането са били изразени и становища в подкрепа на проекта от присъстващи представители на обществеността.

По делото е изслушано заключение на съдебно-екологична експертиза, което съдът в настоящия състав възприема като обективно, компетентно и съответно на обстоятелствата по делото. След обстойно проучване на наличната информация и оглед на мястото вещото лице – биолог заключава, че на процесния терен, на който е реализиран фотоволтаичният парк, се наблюдава антропогенно натоварване следствие на традиционните дейности - пашуване на домашни животни, преминаване на МПС по горските пътища, което определя типа на ландшафта „антропогенизирани ландшафти“. Предвид предназначението на земята и стопанска дейност, която се извършва, може да се твърди, че към момента на огледа инвеститорът е успял да съхрани характеристиките на естествения ландшафт. Изпълнението на Етап 2 от процесния проект не е довело до драстична промяна на структурата и функциите на ландшафта. При формирането на характера на ландшафта в района понастоящем имат както природните, така и антропогенните компоненти на средата. Към момента на огледа предвид сезона се наблюдава възстановяване на естествения ландшафт в района. Изпълнено е озеленяване за покриване свободните от застрояване площи с подходяща растителност за района с цел поддържане на биоразнообразието. По този начин е създадена възможност за постигане на среда, максимално близка до средата за обитание на животни и птици в района, както и възможност за тяхното преминаване през имотите в обхвата на проекта. Засадени са общо 2190 бр. нови дървесни видове. За терена на фотоволтаичния парк не са изградени допълнителни настилки, а теренът е с естествена растителност, характерна за района, запазен е естественият ландшафт. Територията на процесното инвестиционно предложение не попада в Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 в страната. Вещото лице не установило при огледа нерегламентирано изхвърлени отпадъци. Строителството на място е изпълнено съобразно издадените строителни книжа. При изслушването на заключението в открито съдебно заседание на 09.04.2025г. вещото лице посочва, че го базира изцяло на доклада по оценка за въздействие на околната среда и в доклада за оценка за съвместимост, изготвени от колегите, които са били на терен и са установили, че всъщност състоянието е запазено. Заключението ѝ визира само територията на втория етап. Тя посетила целия обект. Състоянието на почвата при реализирането на инвестиционното предложение е запазено така, както е било преди изпълнението. Няма как да бъде по друг начин, по причина, че при такъв тип инвестиционни намерения, първо, няма изземване на почвения слой и второ,

начинът, технологията, по които е изпълнено инвестиционното намерение - има само набиване на метални колчета, върху които стоят всичките тези постаменти на първи и втори етап, които описала като съоръжения. Цимент няма никъде. Растителността си е съвсем естествена. Терасирането е нормално, както трябва да си изглежда по проект. Почвата е 8-ма и 9-та категория, цялата в камъни и тревна растителност, която е характерна за района. Тя на практика е такава. Тя е била такава и преди да започне изпълнението на този проект и в момента е такава. Тя си личи по снимковия материал. Има на място необходимите отвори, нещата лице не е мерила размерите им. Но има възможност да има свободно движение на всички животни, които идват от горската територия и могат да минават. Освен това, на целия терен има и вътрешни пътища. Решетъчните елементи са разположени на различна височина, в зависимост от денивелацията, понеже е терасовидно. Има на метър и двадесет, има и на два метра. В съпоставителната таблица, представена в заключението, е дадено каква растителност има по принцип в района, която е по тези доклади. Те не могат да бъдат еднакви, защото разглежданите във флората, която е в района, тя няма нищо общо с тези растения и тези животински видове и въобще, които са разглеждани в защитените зони. Оценката за съвместимост касае защитените зони и предмета на защитените зони. Тъй като инвестиционните намерения не попадат в защитени зони, няма как да бъде една и съща растителността. Има припокриване на самата растителност, но тя не е нито защитен вид, нито на специално опазване, нито е местообитание като част от защитените зони. Има два имота, в които попада едно от местообитанията, които са изключени поради тези местообитания, които са предмет на защита от защитените зони. Инвестиционното намерение като цяло не попада в нито една от тези зони. Автохтонната растителност се отнася за горски територии, тук се разглежда земеделска територия, което е различно. Автохтонната растителност нещата лице тук приела като местна растителност за региона, ако се приеме, че това са характерни видове, които се намират в този регион, в този ареал по новото. Но подчертава, че не е горска територия, а земеделски земи, които са с променено предназначение, които са изоставени и в тях растителността не е защитена, тя е обикновена, тревни, които растат на такъв тип почви.

Заключението на експертизата, както и останалите събрани по делото доказателства, не установяват обстоятелства, релевантни за спора и годни да обосноват извод, различен от формирания от административния орган. Поради това следва да се приеме, че последният е изпълнил задълженията си съобразно чл.35-36 АПК да изясни в пълнота фактите от значение за извършване на необходимата преценка в пределите на неговите правомощия съгласно чл.84, ал.1 ЗООС. Фактическата обстановка, изложена в обстоятелствената част на оспорения акт, изцяло съответства на писмените доказателства, приложени в административната преписка. Възложителят е организиран проучването и консултациите в съответствие с чл.87, ал.1 ЗООС с оглед да бъдат взети предвид съобразно ал.2 на същата разпоредба. Видно от представения протокол № 466 от 18.06.2024г., до процесното становище е осигурен достъп съгласно чл.88, ал.2 ЗООС. Във връзка с доводите на жалбоподателя е необходимо да се отбележи, че повдигнатите от него въпроси са били обсъдени на проведените обществени обсъждания, където е даден отговор. Възможното неизпълнение на задълженията на възложителя съобразно поставените към проекта условия и определени мерки е основание за предприемане на съответни такива при упражнен дължим контрол от административния орган. Това неизпълнение обаче е неотнормисимо към преценката за законосъобразност на самото становище. В заключение следва да се отбележи, че не се подкрепят от събраните доказателства твърденията за премахнат почвен слой, унищожена растителност и изграждане на плътна ограда. Не може да се приеме, че са допуснати твърдените съществени процесуални нарушения, тъй като такива са само онези, които, ако не биха били допуснати, резултатът от производството би бил различен. Както беше посочено по-горе, в случая

не бяха установени обстоятелства от значение за изготвяне на становище от вида на процесното, които биха могли да обусловят различно негово съдържание.

Предвид изложеното и като прецени на основание чл. 168, ал. 1 от АПК законосъобразността на оспорения акт съдът в настоящия състав намира, че становището е постановено от компетентен орган и в установената форма; при това не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и то е в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. С оглед изхода на делото разноските остават за жалбоподателя така, както са направени.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „МБРД“ ООД, с ЕИК[ЕИК], против становище по екологична оценка № СО-02-01/2024г. от 17.06.2024г. на Регионалната инспекция по околната среда и водите – С..

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: